

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Nijntje Plus

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 6 februari 2023

Samenvatting

De inspectie heeft op 20 december 2022 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijf Nijntje Pluis.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2022 een themaonderzoek uitvoeren naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland. Dit kinderdagverblijf maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden. In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor de voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

We zien dat de pedagogisch medewerkers rekening houden met wat de peuters nodig hebben. Ze werken met een programma waarmee zij de brede ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen. Ook doen ze meer dan de methode aanbiedt, als ze denken dat dit nodig is.

De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de peuters om, spelen mee in de hoeken en geven de peuters aandacht in kleine groepjes. Hierbij zorgen ze er voortdurend voor dat de peuters in aanraking komen met taal. Verder houden ze bij hoe het met een peuter gaat en zorgen ervoor dat peuters extra aandacht en hulp krijgen als ze iets moeilijk vinden.

We vinden het mooi om te zien dat de pedagogisch medewerkers ouders stimuleren om thuis met hun peuter te spelen en hen nieuwe dingen te leren die ook op het kinderdagverblijf aan de orde komen. De ouders met wie we spraken, geven aan dat zij tevreden zijn over hoe het gaat op Nijntje Pluis en dat hun kind er met plezier naar toe gaat. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat ouders weten hoe het met hun peuter gaat. In overleg met de ouders dragen zij deze informatie, voordat de peuter vier jaar wordt, over aan de leerkracht van groep 1-2 van de basisschool.

Samen met de pedagogisch medewerkers werken coaches en de locatieleiding aan het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse

Kinderopvangorganisatie: Stichting Kind & Co Ludens

LRK-nummer: 196q25967

Totaal aantal doelgroeppeuters: 5

educatie. Ze weten wat goed gaat en wat verbeterd kan worden. Ook volgen de leiding en de pedagogisch medewerkers verschillende scholingen om steeds beter te worden in hun werk.

Wat kan beter?

Nijntje Pluis kan ouders weer bevragen op hun tevredenheid en in gesprek gaan met hen over de resultaten. Dit is de laatste tijd door omstandigheden niet gebeurd.

Er worden algemene doelen gesteld, die de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden (spelen, gedrag, taal, rekenen en bewegen) zouden moeten halen aan het einde van de voorschoolse periode. Nijntje Pluis kan nog verbeteren door met hoge verwachtingen na te denken over welke resultaten zij willen behalen met de peuters en vervolgens bekijken of zij die resultaten ook bereiken.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De Inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie, de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op kinderdagverblijf Nijntje Plus.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2021 voorschoolse educatie en het primair onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, (senior) pedagogisch medewerkers, ve-coach, clustermanager en regiomanager. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met (senior) pedagogisch medewerkers en de clustermanager.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K** Kan beter
- V** Voldoende
- G** Goed

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op Nijntje Pluis.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op Nijntje Pluis als voldoende. De meeste standaarden zijn voldoende.

Context

Kinderdagverblijf Nijntje Pluis is gevestigd in een nieuw gebouw in Harmelen en is onderdeel van Stichting Kind en Co Ludens. De locatie biedt opvang aan kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar en bestaat uit 4 groepen. Dit onderzoek richt zich op de peutergroep, genaamd Peuterhof.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 15 februari 2022 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven we per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op Nijntje Plus.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Pedagogisch-educatief handelen		•	
OP6 Samenwerking		•	

OP1. Aanbod

De standaard Aanbod waarderen we als Voldoende.

De pedagogisch medewerkers van de peutergroep gebruiken een vsmethode. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek. We constateren dat de pedagogisch medewerkers gericht werken aan de uitvoering van het aanbod. Het aanbod bereidt de peuters voor op de start in groep 1 van de basisschool. Ook laat de locatie in haar aanbod zien bewuste keuzes te maken met als doel aan te sluiten bij de behoeften van wat deze peuters. Zo bieden zij extra activiteiten aan die de motorische ontwikkeling ondersteunen, omdat onderzoek uitwees dat dit nodig is. De houder heeft dit aanbod mede ontworpen en vervolgens is het aanbod in de regio in gebruik genomen.

Verder richten de pedagogisch medewerkers de ruimte aantrekkelijk en uitdagend in. Ook zijn er voldoende spel- en leermaterialen aanwezig, waarmee de peuters ontdekkingen kunnen doen. In de inrichting kan nog meer aandacht zijn voor het thema waaraan gewerkt wordt en voor de ontluikende geletterd- en gecijferdheid van de peuters.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarderen we als Voldoende.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument. Omdat ze dagelijks notities

maken over de ontwikkeling van elke peuter weten ze goed wat de peuters al wel en niet kunnen. Aan de hand van deze notities en observatiegegevens gaan de pedagogisch medewerkers na waar de ontwikkeling van een peuter stagneert en wat mogelijke verklaringen zijn. Tijdens de observatie hebben we gezien dat de pedagogisch medewerkers de informatie over de ontwikkeling benutten om de voorschoolse educatie af te stemmen op de behoeften van individuele peuters en groepjes peuters. De pedagogisch medewerkers bespreken de bevindingen op vaste momenten in het jaar met ouders.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

Tijdens het onderzoek hebben we het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd.

De standaard pedagogisch-educatief handelen waarden we als Voldoende.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat. Daarin zijn zij voortdurend gericht op het aanbieden van taal. Ze stimuleren peuters tot interactie, zowel interactie tussen de pedagogisch medewerker en de peuters als interactie tussen peuters onderling. Verder structureren ze het aanbod zo dat de peuter het zich eigen kan maken. Dit doen zij met geschikte opdrachten, vrij spel en begeleid spel. Zo zagen wij dat zij de kansen grijpen als die zich voordoen om aan te sluiten bij de ontwikkelbehoefte van de peuters.

We zien ook kansen voor verbetering. Zo kunnen de pedagogisch medewerkers explicieter met de hele groep stilstaan bij wat ze van de peuters verwachten dat ze gaan doen en welk gedrag daar bij past. Om de overgang tussen de activiteiten soepeler te laten verlopen kunnen de pedagogisch medewerkers de peuters ook nog meer helpen richting de afronding van een activiteit, onder meer door een eenduidige wijze van communicatie door de pedagogische medewerkers.

OP6. Samenwerking

De standaard samenwerking waarden we als Voldoende.

Nijntje Pluis hecht veel waarde aan ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en zij stemt haar ouderbeleid daar op af. De ouders met wie we spraken, geven aan dat zij tevreden zijn over hoe het gaat op de voorschool en dat hun kind er met plezier naar toe gaat. De pedagogisch medewerkers informeren ouders over het thema middels nieuwsbrieven. Daarbij geven ze ook aan welke woorden, liedjes en activiteiten aan bod gaan komen, zodat ouders hier thuis op in kunnen spelen. Er liggen nog wel kansen om actiever na te gaan bij ouders of het inderdaad lukt om hiermee aan de slag te gaan. Ook kunnen ouders weer meer betrokken worden bij

de ontwikkeling van hun peuter, bijvoorbeeld tijdens inloophmomenten en bij de afsluiting van een thema. Logischerwijs is dit tijdens de Coronaperiode niet gebeurd en wordt nu stapsgewijs weer ingevoerd. In de periode dat de peutergroep was gesloten, hebben de collega's vanuit Nijntje Pluis juist veel werk verzet om op andere manieren in contact te blijven met de peuters en hun ouders.

De clustermanager en een pedagogisch medewerker werken samen met de basisscholen door, bij de overdracht, informatie over de peuters uit te wisselen. Er zijn afspraken over de wijze waarop ze de gegevens van de peuters aanleveren aan de basisschool. Er is zoveel mogelijk sprake van een 'warme overdracht' van deze gegevens. Er zijn in toenemende mate gesprekken over een doorgaande leerlijn van voor- naar vroegschoolse educatie. Het is een uitdagend proces, omdat de peuters na hun periode op Nijntje Pluis naar verschillende basisscholen gaan.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten	●		

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard ontwikkelingsresultaten waarderen we als Kan beter.

Voor de ve-groep zijn geen doelen geformuleerd voor de resultaten die de organisatie met de doelgroepkinderen wil bereiken aan het eind van de voorschoolse periode. Impliciet is het doel dat de peuters hun achterstand inhalen en zonder of met een beperkte achterstand naar groep 1 gaan. Wat dat concreet betekent is echter niet afgesproken en opgenomen in het pedagogisch plan van de voorschool. In de gesprekken komt naar voren dat er door de observaties wel een beeld is van het ontwikkelingsniveau dat de peuters bereiken bij hun overstap naar de basisschool. Een stap om te zetten is het formuleren van concrete doelen, passend bij de kenmerken van de kindpopulatie. Daarmee kan de leiding het effect van de voorschoolse educatie evalueren en zich erover verantwoorden.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

 Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg waarden we als Voldoende.

De houder heeft in een beleidsplan opgeschreven wat zij met de voorschoolse educatie wil bereiken. De houder heeft ook aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt. De GGD houdt hier jaarlijks toezicht op.

De locatieleiding evalueert samen met de coaches en de pedagogisch medewerkers de uitvoering van het beleidsplan. Ze gebruiken verschillende instrumenten om de kwaliteit te beoordelen. Ook observaties van het pedagogisch en educatief handelen zijn een onderdeel van de kwaliteitszorg. De locatie neemt op basis van deze evaluaties maatregelen ter verbetering. Alle betrokkenen weten dus wat goed gaat en wat verbeterd kan worden. In het nieuwe kalenderjaar wordt dit samengebracht in een jaarplan. Een van die speerpunten is de ouderbetrokkenheid en dat sluit aan bij een kans die wij nog zien. Als onderdeel van de kwaliteitszorg is het van belang ouders van de peutergroep te bevragen op hun tevredenheid. Dit is enige tijd niet gebeurd. De locatieleiding geeft aan dit wel weer te willen gaan doen.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard kwaliteitscultuur waarden we als Voldoende.

We constateren dat Nijntje Pluis werkt vanuit een transparante en integere cultuur en dat er sprake is van een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling. De vraag 'Wat is er nodig?' staat centraal en is kenmerkend voor de professionele wijze waarop iedereen samenwerkt. De pedagogisch medewerkers werken resultaatgericht, zij zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zij zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de kwaliteit van de educatie en op de ontwikkeling van de peuters. De locatieleiding, de coaches en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan verbetering van hun professionaliteit. Zo volgen zij verschillende scholingen om hun kennis en vaardigheden te

versterken. Ook is gebruik gemaakt van video-interactiebegeleiding om het handelen op de groep te versterken. Er liggen nog wel kansen om meer te sturen op de inhoud van zowel team- als individuele scholing en deze meer aan te laten sluiten op de speerpunten die een plek gaan krijgen in het jaarplan en individuele ontwikkelbehoeften en -mogelijkheden.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard verantwoording en dialoog waarden we als Voldoende.

De houder is de enige aanbieder van voorschoolse educatie in de gemeente. Zij voert vier keer per jaar een gesprek met de gemeente waarin zij het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie evalueren. De gemeente weet het aantal doelgroepeuters, maar heeft op dit moment geen concrete afspraken gemaakt met de houder over welke verantwoordingsinformatie zij wil ontvangen.

Uit het gesprek dat we voerden met enkele ouders blijkt dat zij voldoende geïnformeerd worden via de nieuwsbrief en de website voldoende informatie ontvangen. Tenslotte gaven zij aan dat zij Nijntje Pluis een fijne plek vinden voor hun kinderen.

4. Bijlage: Zienswijze

Op 12 januari 2023 hebben wij uw conceptrapport Kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie ontvangen van Peutergroep de Peuterhof te Harmelen.

Wij zijn trots op uw positieve beoordeling op de standaarden ontwikkelingsproces en kwaliteitszorg en ambitie. Daarnaast zijn wij ook blij met de positieve beoordeling van de uitvoering van onze pedagogische praktijk.

Wat betreft de standaard ontwikkelingsresultaten wordt aangegeven dat wanneer we hier met hoge verwachtingen doelen aan verbinden en deze actief controleren, we beter in kaart kunnen brengen of we tevreden zijn of dat er bijsturing nodig is. In de praktijk heeft u gezien dat onze pedagogisch medewerkers hun hoge verwachtingen uiten naar de peuters. Wij zijn een peutergroep en stimuleren en begeleiden onze peuters dagelijks spelenderwijs, zoals u schrijft in uw rapport: 'In de gesprekken komt naar voren dat er door de observaties wel een beeld is van het ontwikkelingsniveau dat de peuters bereiken bij hun overstap naar de basisschool.'

We werken dagelijks aan een pedagogisch educatieve rijke speelleeromgeving, dat doen we actief, zodat we maximale ruimte bieden voor de brede ontwikkeling van het kind in eigen tempo, passend bij het kind. Binnen de rijke speelleeromgeving bieden we activiteiten aan, door middel van een weldoordachte VE methode, in de zone van de naaste ontwikkeling en ondersteunen de peuter hierbij. We spreken de peuter aan op het niveau wat net buiten het bereik is van wat de peuter op eigen kracht kan. De peuters oefenen bij ons, door te spelen, hun sociale, emotionele, cognitieve, motorische, morele en communicatieve vaardigheden die ze nodig hebben op de basisschool.

We laten de kinderen zoveel mogelijk zelf ontdekken, ervaren en creëren in plaats van kant en klare oplossingen aan te bieden zodat de spelbetrokkenheid van kinderen hoog is. Dit is een randvoorwaarde voor een kind om te kunnen leren.

We stellen met hoge verwachtingen doelen door te kijken waar elk kind in zijn/haar ontwikkeling zit en hoe we het kind kunnen helpen zich verder te ontwikkelen. Hierbij monitoren we ieder kind middels het kindvolgsysteem. We toetsen niet.

Het stellen van doelen, zoals benoemd in het terugkoppelingsgesprek met de inspecteur, en het actief hierop controleren past niet bij onze visie, zoals direct ook door ons aangegeven in dit gesprek. Kinderen onder de 7 jaar hebben vrij spelen, zintuigelijk ervaren en beweging nodig om hun hersenen goed te ontwikkelen. Zeker in de opvang moet er ruimte zijn voor vrij spel en niet het trainen van schoolse vaardigheden. Dit wordt wetenschappelijk onderschreven.

Gezien bovenstaande zijn wij van mening dat wij een waardering 'voldoende' op de standaard ontwikkelingsresultaten verdienen.

Tot slot willen wij u informeren dat wij zowel op gemeentelijk niveau als op landelijk niveau aandacht vragen voor de wijze waarop de monitoring van de ontwikkeling van het jonge kind plaatsvindt. Wij maken ons zorgen over een insteek waarbij toetsen en monitoren op cognitieve doelen voor peuters wordt verwacht. Wij zien hierover graag de dialoog met de inspectie onderwijs tot stand komen. Wij nodigen u uit om hierover met ons in gesprek te gaan.